

Eolické pochody a tvary

Aridní oblasti

- bezodtokové oblasti - geomorfologický vývoj ve vztahu k vnitřní erozní bázi
  - typické charakteristiky:
    - nedostatek vody v kapalném skupenství
    - velké amplitudy teploty (denní i roční chod)
    - převaha mechanického zvětrávání nad chemickým
- * skalní horniny zvětrávají v drobné úlomky zrnitostní frakce písku = **grus**
- neobsahuje vazné částice prachové či jílové zrnitostní frakce ⇒ lehce se přemísťují vodou a větrem

---

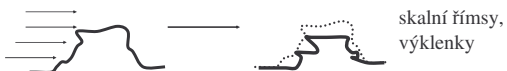
Eolická eroze

- jeden z typů eolické eroze = **koraze**
- může se uplatnit jen pomocí zrn grusu

homogenní překážka

nehomogenní překážka

Eolická koraze

- koraze - nejučinnější při ZP ⇒ skalní tvary hříbovitého vzhledu

viklan - uvolněný blok spočívá pouze malou plochou pod svým těžištěm

voštiny (aeroxysty) - drobné dutiny na skalních stěnách pískovců, kombinace chem. zvětrávání (vzlínání vody) + činnosti větru

hrance - facetové plošky

pouštní lak - vzniká korazí za spoluúčasti vody

---

deflace

= odvátl grusu z míst vzniku ⇒ snižuje povrch

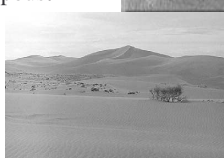
≈ hloubková fluvialní eroze

rozdíl: fluvialní činnost - liniová x deflace - plošná

deflační deprese (vany) - dna: oázy

typy pouští: erg

hamada - kamenitá poušť

Eolická akumulace

- eolické sedimenty

- akumulační tvary

- připoutané (vázané na překážku)

- volné (stěhovavé)

podle velikosti překážky:

I.

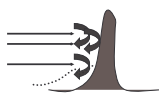
deformace proudnic

II.

návěj

III.

turbulentní deformace proudnic

---

volné duny

- malé - **čejiny** = dlouhé a mělké a navzájem rovnoběžné rýhy oddělené žebrovitými vyvýšeninami
- velké - **duny** - asymetrický profil

---

klasifikace dun

- Klimaszewski (1978)

barchany = srpovitý půdorys s vrcholem oblouku orientovaným proti směru vzdušného proudění - stěhovavá duna

---

Eolický reliéf v ČR

NPP Váté písky (99 ha, 1990) - úzký pruh o šířce do 60 metrů po obou stranách železniční trati, mocnost písků 15 - 20 m

Doubrava

- lesní komplex (od Hodonínských a Mutěnických rybníků k Vracovu a Bzenci)
- dělí se na Hodonínskou a Bzeneckou Doubravu
- Bzenecká část - těžba dřeva → polovina 18.století čistá písčina (1600 ha) → větrná eroze → písčité bouře → označení „Moravská Sahara“ → lesník Bechtl začal se zalesňováním borovicí

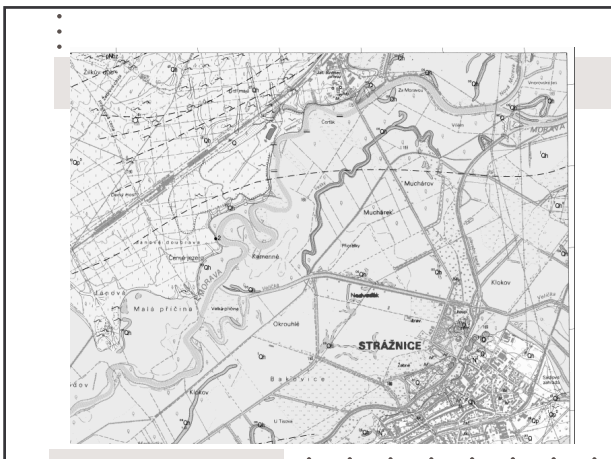

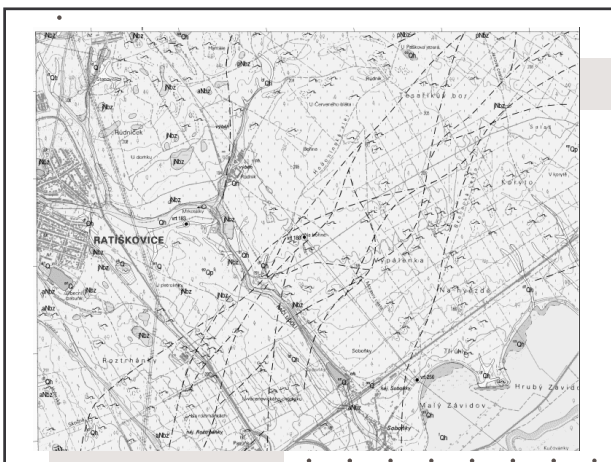

Třeboňsko

Přesyp U Vlkova
Slepíčí vršek

- dva přesypy vzniklé koncem doby ledové a počátkem poledové navátím jemného písku z náplavů Lužnice a Nežárky
- plocha: U Vlkova (0,8 ha)
           Slepíčí vršek (1,78 ha) - obnažená část 1/3

•
•
•

Polabí

PP Písečný přesyp u Píst (3,7 ha, 1951, 1988)

- písečná duna (zbytek)
- původní rozsah písečných přesypů v Polabí byl daleko větší (pás od Pardubic k Neratovicům) tzv. „polabská Sahara“

PR Přesypy u Rokytna (7,2 ha, 1982)

- eolické písečné duny vyváté z říčních teras Labe a křídových písčitých sedimentů
- dnes zpevněny borovým lesem
- největší duna: délka 250 m, výška 15 m

•
•
